

Jerzy Giedroyc (27 lipca 1906 w Mińsku - 14 września 2000 w Maisons-Laffitte)

*Tego redaktora, księcia krwi, z Mińska,
bolała polsko-rusko-ukraińska
historia (zd)radziecka
znana mu od dziecka,
nie zajmowała go frakcja londyńska.*

ebs

Jerzy Giedroyc - polski wydawca i redaktor, publicysta, polityk i działacz emigracyjny, epistolograf, w dwudziestolecie międzywojennym związany z obozem młodokonserwatystów, autor wspomnień.

Urodził się 27 lipca 1906 w Mińsku jako syn farmaceuty Ignacego Giedroycia i Franciszki Starzyckiej, rodziny z książęcego rodu pieczętującego się herbem Hippocentaurus. Miał dwóch młodszych braci: Zygmunta (1909-1973) oraz Henryka (1922-2010).

Pradziadek Jerzego, Lucjan Giedroyc, był oficerem w wojsku rosyjskim. Po jego samobójczej śmierci, majątek rodzinny podupadł i zubożała rodzina Giedroyców zmuszona była do zamieszkania w mieście.

Absolwent Gimnazjum im. Jana Zamoyskiego w Warszawie. Studiował prawo i historię na Uniwersytecie Warszawskim.

W 1930 objął redakcję tygodnika "Dzień Akademicki", dodatku do "Dnia Polskiego". Wkrótce przekształcił pismo w dwutygodnik "Bunt Młodych". W 1937 pismo zmieniło nazwę na "Polityka" i stało się tygodnikiem. Działał w organizacji Orientalistyczne Koło Młodych.

Od 1931 do 1937 był żonaty z Rosjanką Tatianą Szewcow (1913-2005).

Po wybuchu II wojny światowej został ewakuowany, jako pracownik Ministerstwa Przemysłu i Handlu do Rumunii. Tam został sekretarzem ambasadora RP w Bukareszcie, Rogera Raczyńskiego i pozostał na tej placówce, także po ewakuacji polskiej ambasady w 1940, zostając szefem biura polskiego ambasady Chile, która odtąd reprezentowała polskie interesy. Z Rumunii wyjechał razem z personelem ambasady angielskiej, która w następnym roku została również ewakuowana - do Turcji. Tam Giedroyc postanowił wstąpić do wojska, wyjechał więc do Palestyny i został żołnierzem Brygady Karpackiej. Razem z nią brał udział w walkach w Egipcie i obronie Tobruku. Po połączeniu Brygady z wojskami ewakuowanymi z ZSRR pod wodzą gen. Andersa, zaczął pracować w Biurze Propagandy 2. Korpusu. To właśnie w wojsku poznał wielu późniejszych jego współpracowników z "Kultury", m.in. Józefa Czapskiego.

W 1944 został skierowany na kurs oficerski do ośrodka szkoleniowego w Gallipoli. Później pracował tam jako oficer wychowawczy, aby w roku następnym zostać wezwanym do Londynu, w celu objęcia posady w Departamencie Kontynentalnym Ministerstwa Informacji Rządu RP na Uchodźstwie. Niebawem jednak złożył dobrowolną prośbę o przeniesienie z powrotem do armii gen. Andersa. W ten sposób znalazł się w Rzymie, gdzie w 1946 założył Instytut Literacki, w ramach którego - po przenosinach do Paryża - wydawał od 1947 miesięcznik "Kultura".

W 1974 na łamach "Kultury" Jerzy Giedroyc sformułował, wraz z Juliuszem Mieroszewskim koncepcję, iż suwerenność Ukrainy, Litwy i Białorusi (ULB) jest czynnikiem sprzyjającym niepodległości Rzeczypospolitej,

natomiast zdominowanie tych krajów przez Rosję otwiera drogę do zniewolenia także Polski.

Odnaczony rumuńskim Krzyżem Oficerskim Orderu Korony (1930), estońskim Orderem Gwiazdy Białej (1932), belgijskim Orderem Korony (1938) i francuskim Orderem Legii Honorowej (1938). Doktor honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego (1991), Wrocławskiego (18 maja 1998) [1], Warszawskiego (14 listopada 1998), Uniwersytetu w Białymstoku, Szczecińskiego (2000) i UMCS (27 września 2000). Laureat Nagrody Kisiela (1992). Krytycznie patrząc na stosunki panujące w Polsce po 1989 roku odmówił przyjęcia Orderu Orła Białego (1994). Przyjął natomiast kolejny francuski Order Legii Honorowej (1996), Honorowe Obywatelstwo Litwy (1997) i litewski Order Wielkiego Księcia Giedymina (1998), a także ukraiński Order Zasługi (1998).

Zmarł na zawał serca, w nocy z 14 na 15 września 2000. Pochowany na cmentarzu w Le Mesnil-le-Roi. Jego nazwiskiem nazwana jest ulica w Mińsku.

<https://www.youtube.com/watch?v=LD4syjc-1IU>

"Nie stać nas na budowę takiej ilości kościołów, kiedy mamy niedożywione dzieci i problem pielęgniarek."
("Polityka", nr 35, 28 sierpnia 1999)